

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Anmeldelse

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Anmeldelse", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker:
https://tekster.kb.dk/text/gv-1809_105-com-root.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

bekendtgørelse.

her: sidste år, dvs. 1808.

Titlen på Grundtvigs subscriptionsindbydelse, der lå til gennemsyn i Schubothes boghandel i december 1808 (jf. tekstredigeringen til *Indbydelse til Gamle Nordens Venner*).

Grundtvig benytter hovedparten af sin subscriptionsindbydelse, *Indbydelse til Gamle Nordens Venner* (1808), til at redegøre for forholdet mellem de to tidsaldre. Sin samtid karakteriserer han som "en af de store Katastrofer, hvori Tiden ligesom er væltet ud fra sin Bane, hvori Intet er fast, fordi Alt tumler sig, som drevet af Vilkaarets Furie" (1808, s. 7). Senere noterer han, hvordan samtidens udfordring kan imødegås: "medens Tiderne lide, og Billedets Træk udslettes alt mere og mere, da nødes vi vel til at søge en Kreds, hvor Øiet kan styrkes og frydfuldt bevæges, hvorfra vi kunne oplivede vende tilbage, og gribe ind i vor Tidsalder med et Mod og en Tillid, som om det Svundne kunde genfødes" (1808, s. 7 f.).

dvs. i prosaform. Den prosaiske sagstil er opbygget stilistisk enkelt i sideordnede hovedsætninger (paratakse). Sagaerne skildrer handlingsgangen objektivt, dvs. ikke farvet af fortælleren, og de anvender ikke klassiske, retoriske virkemidler som figurer og troper.

Grundtvig vil behandle en periode på mere end 1000 år. Han mener med historikeren Peter Friederich Suhm, at Odin indvandrede i Norden o. 50 f.Kr. (Suhm 1782, s. 22). Jomsborg var et fæstningsanlæg, der formentlig lå på øen Wolin ved udmundingen af Oder i den nordvestlige del af det nuværende Polen. Opførelsen tilskrives i *Sagaen om jomsvikingerne* den hedenske høvding Palnatoke, der fik overdraget landet Jom. Palnatoke døde 1002 e.Kr. (Suhm 1787, s. 247), og i alt væsentligt døde den hedenske tro med ham. *Sagaen om jomsvikingerne* skildrer overgangen fra oldtidens hedenskab til kristen middelalder og tiderne under den sidste hedenske konge, Gorm den Gamle, samt hans efterkommere, Harald Blåtand og Svend Tveskæg, der begge antog kristendommen.

Grundtvig er her påvirket af Suhms bog, *Om Odin og den Hedniske Gudelære og Gudstieneste udi Norden* (1771, s. 63 f.), der beskriver, hvordan en mand ved navn Odin ved hjælp af trolddomskunster tiltog sig magt i Norden og af senere generationer blev tillagt guddommelighed.

blev overvundet (præteritum passiv af 'betvinge').

Anvendt litteratur

- Grundtvig, N.F.S (1808) *Indbydelse til Gamle Nordens Venner*. København
- Lundgreen-Nielsen, Flemming (1980) *Det handlende ord. N.F.S. Grundtvigs digtning, litteraturkritik og poetik 1798-1819*. København
- Suhm, Peter Friederich (1771) *Om Odin og den Hedniske Gudelære og Gudstieneste udi Norden*. København
- Suhm, Peter Friederich (1782-1828) *Historie af Danmark* 1-14, bind 1 (1782). København
- Suhm, Peter Friederich (1782-1828) *Historie af Danmark* 1-14, bind 3 (1787). København